

esport i escola

Un nou model d'esport escolar

2016-17

Ajuntament
de Ripollet

E Patronat
Municipal
d'Esports

Presentació

El PAME és una fundació pública creada per l'Ajuntament de Ripollet en 1983 dedicada a la promoció i gestió de l'esport al municipi de Ripollet. En els seus estatuts es defineixen una sèrie d'objectius entre els quals està:

-El foment de la pràctica esportiva dins el municipi a tots els nivells.

Des dels seus inicis, un dels punts forts en aquesta promoció esportiva ha estat l'organització de l'esport escolar. El programa esportiu escolar actual es compon de lligues regulars d'esports col·lectius i una sèrie de jornades esportives d'esports individuals, però volem anar més enllà.

És per això que presentem aquest nou projecte amb la il·lusió de consolidar, en uns anys, un nou model d'esport escolar treballant de manera ferma la part més lúdica de la pràctica esportiva, fomentant els valors socials i utilitzant les eines de què disposem per posar l'accent en la diversió i no en la competició, i buscant la participació activa de tots els agents educatius, és a dir, escoles, ampa/afas, pares, i altres departaments de l'Ajuntament.

L'esport escolar a Catalunya

L'esport escolar a Catalunya té una estructura ferma i esdevé un dels pilars bàsics en la gestió esportiva del govern català. Des de la Secretaria General de l'Esport s'ha articulat una xarxa d'organismes que inclou la Unió de Consells i els seus 45 Consells Esportius repartits per tot el territori. En aquesta línia, els Ajuntaments i els Patronats d'esports tenen la competència d'organitzar l'esport escolar als seus municipis amb la col·laboració de les ampa/afas i l'escoles.

L'esport escolar a Ripollet

En aquests quasi 30 anys d'esport escolar, han estat molts els canvis que s'han anat introduint per tal de mantenir viu i millorar dia a dia un programa esportiu municipal gratuït i de qualitat a l'abast de tots els nens, nenes i joves de les escoles de Ripollet. Després d'un temps analitzant el sistema actual creiem oportú, un cop més, proposar nous canvis per a les properes temporades per millorar l'oferta esportiva però mantenint l'esperit formatiu de la pràctica esportiva en aquestes edats.

Per aquest motiu volem fer partícips a les escoles en aquest programa, ja que en definitiva, compartim els mateixos objectius, i pensem que la seva implicació augmentarà la qualitat de l'esport escolar a Ripollet i evidentment millorarà la pràctica esportiva dels més petits.

Coneixedors dels currículums de primària i secundària d'Educació Física de les escoles i instituts en els quals es destaca l'objectiu d'oferir a l'alumnat mitjans i recursos per integrar l'activitat física i l'esport a la vida quotidiana, i sent la nostra proposta l'opció municipal que l'Ajuntament, i en representació seu el Patronat Municipal d'Esports, vol fer arribar a tots els centres escolars de la vila, creiem que trobareu interessant la implicació i participació de l'escola.

Propostes de futur

Fins a la data, la participació es fa a través de l'AMPA/AFA que nomena un coordinador d'esports que és qui rep la informació del Patronat. Aquest coordinador és l'encarregat de gestionar la tramitació de fitxes i passar la informació als participants (nens, entrenadors, pares...) Amb el temps, ens adonem que sense una figura interna a l'escola, és difícil que la informació arribi a tots els nens i per tant, detectem un percentatge molt alt de nens i nenes que desconeixen les possibilitats esportives que el seu municipi els hi ofereix. És aquí on el mestre d'educació física pot jugar un paper important fent de transmissor de tota la informació esportiva municipal i incentivant la participació dels nens.

Un altre problema que s'ha detectat és la dificultat que presenta inscriure als nens a jornades esportives puntuals. D'una banda cal la documentació pertinent i d'altre el pagament de la fitxa esportiva dels JEEC.

Per últim també ens adonem que l'oferta esportiva actual necessita un procés de canvi i una actualització que augmenti l'interès i s'ajusti a les expectatives dels nens, nenes i joves de Ripollet.

Actualment estem treballant en aquests tres punts: millorar l'oferta esportiva, agilitzar el procés d'inscripció a les jornades i activar la participació de les escoles, ja que entenem que és vital per tal de donar sentit a tot el treball organitzatiu.

D'altra banda, modifiquem novament les normatives de cada esport per buscar un model més inclusiu, més cooperatiu, intentar treballar més els valors i traient importància al resultat final.

Col·laboració PAME-MESTRES-AMPAS

El que pretenem és un treball transversal i en equip entre el PAME, les AMPAS i l'escola que augmenti i millori les possibilitats esportives que es posen a l'abast dels nens. En què es tradueix tot això?

- **Un calendari comú:** Un calendari coordinat on quedin marcades des de principis de curs totes les jornades esportives (trobades locals, jornades de les escoles, festes esportives...)
- **Un treball retroalimentat:** Les jornades de les escoles i les trobades locals poden tenir molts punts en comú que cal potenciar-los. La realització d'algunes sessions d'un determinat esport o activitat a les escoles (per exemple resistència) prèvies a la trobada local, dona sentit tant a les sessions, com a la trobada. És a dir, els nens coneixen i experimenten en una jornada de trobada comú amb altres centres, allò que prèviament s'ha treballat a classe, i per altra banda la jornada s'enriqueix amb la participació de més nens.

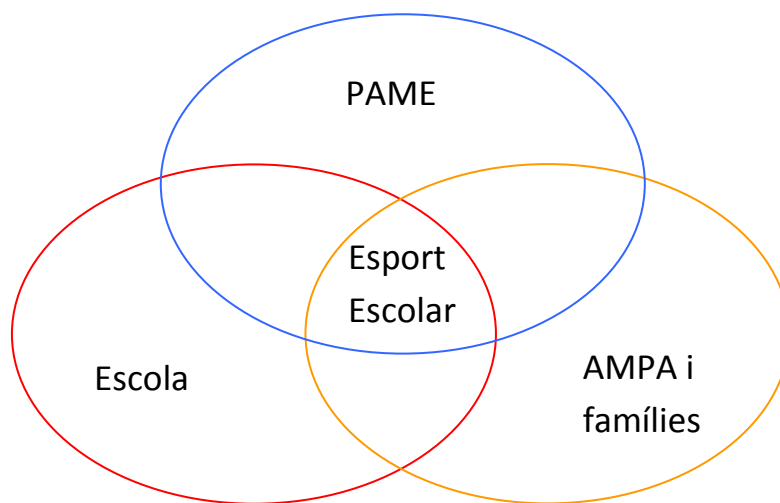

UN NOU MODEL D'ESPORT ESCOLAR

Patronat Municipal d'Esports de Ripollet

- **Implicació d'ex-alumnes:** Els ex-alumnes sempre han jugat un paper important en l'esport escolar, i creiem fermament en la labor formativa que això suposa per ells.
- **Una oferta esportiva integral:** Que l'oferta s'ajusti a interessos del PAME i de les escoles. Trobar un fil comú que articuli les propostes esportives. Que en tot moment, direcció, mestres, ampas i PAME estiguin al corrent del funcionament i desenvolupament (incidències, canvis de data, problemes que es detectin, propostes de solucions, etc.)
- **Una proposta innovadora:** Altres poblacions han començat a introduir canvis per potenciar els valors dins l'esport. La nostra proposta és única, beu de les realitats d'altres experiències i pot ser exportat a poblacions veïnes.
- **Un objectiu comú:** Que tots els nens i nenes de Ripollet puguin fer esport fora de les hores d'escola d'una manera regular i amb qualitat. Que augmenti el seu coneixement esportiu i per sobre de tot, que experimenti diferents modalitats esportives.

Com es pot portar a terme?

La proposta comença per mantenir reunions inicials i periòdiques amb els professors de les escoles. Mantenir un contacte continu via mail. Marcar un calendari amb totes les jornades, un calendari modificable que aculli noves propostes al llarg del curs. Establir les

UN NOU MODEL D'ESPORT ESCOLAR

Patronat Municipal d'Esports de Ripollet

tasques de cada agent participant estipulant una col·laboració real. Definir els objectius i inquietuds de cada un.

Pel que fa a les jornades del PAME, la tramitació de les inscripcions ha de ser àgil i no ha de suposar un gran cost per a participants ni escoles. Buscarem la manera de fer aquesta tasca més eficient i més eficaç. Quan falti poc per la celebració d'una jornada esportiva, el PAME informará a les escoles d'aquest acte. El mestre d'educació física podrà treballar aquesta jornada prèviament durant alguna sessió i passarà la informació a tots els nens i nenes. Farà de pont entre el coordinador d'esports que nomena l'ampa i els nens per garantir que tots estan al corrent. Podrà fer la llista de participants i donar-li al coordinador per tramitar la inscripció i recordarà als nens la data i hora de l'acte. El dia de la prova serà el coordinador el responsable visible de l'escola.

Pel que fa a jornades de les escoles, el PAME cedirà les instal·lacions necessàries per el bon desenvolupament de l'acte. A més, aportarà (sempre que sigui possible) algun tècnic d'esports per col·laborar durant la prova . També es coordinarà la data amb altres actes per tal de rendibilitzar els recursos, tant materials com humans.

En definitiva, el que es pretén és establir sinèrgies que donin sentit al treball que es realitza i que aquest sigui de la major qualitat possible. Que les propostes arribin al major número de nens, nenes i joves de les escoles i instituts, i que es puguin organitzar jornades on hi hagi un contingut esportiu, però també social i educatiu.

Quin model d'esport volem?

L'esport a l'escola ha de treballar els valors de cooperació, respecte, joc net, acceptació de les normes, superació personal, però per sobre de tots ha de garantir la diversió.

A l'esport escolar no hi ha rivals, sinó companys d'altres escoles que tenen en comú l'afició per un esport. Volem una participació sana, on els entrenadors siguin tutors de l'activitat i els pares exemple de comportament. Volem una participació activa de les famílies, de les ampaes, de les escoles perquè entre tots aconseguirem més qualitat educativa i esportiva..

No volem classificacions, ni medalles, ni premis i no ens preocupa el resultat, perquè l'únic premi és gaudir d'una jornada esportiva amb els amics, amb la família i amb nous amics d'altres escoles.

Volem entrenadors amb formació esportiva, però sobretot formats en valors i que juguin un paper de guia i exemple als seus jugadors. Que interioritzin aquesta filosofia esportiva i l'apliquin amb convenciment. Volem ex-alumnes que col·laborin amb seu centre, i pares que visquin l'esport escolar i siguin un exemple de conducta en cada jornada. En definitiva, volem una realitat esportiva sana i pensada especialment per als nens i nenes.

Com ho volem fer?

Aplicant modificacions a les normatives de cada esport per fer-los més formatius i menys competitius i un model basat en els valors i no en els resultats.

Als esports d'equip

- Apostant per la formació dels entrenadors. Tots els entrenadors hauran de tenir una mínima formació per poder ser entrenador de l'esport escolar. Aquesta formació serà

obligatòria i tindrà validesa únicament a nivell local. Es tractarà d'una certificació d'aptitud per participar en una jornada formativa impartida pels tècnics del PAME.

També subvencionarem cursos de formació oficials per a tots els entrenadors que vulguin capacitar-se. La titulació mínima esportiva dins l'àmbit escolar és el Curs d'Iniciació a Tècnic Esportiu o CIATE, tot i que també existeixen altres titulacions federatives que podrien entrar dins aquesta subvenció. El percentatge total de subvenció per a cada cas, es fixarà seguint criteris econòmics.

- Modificant de normativa. Els partits canvien de format i passen a tenir una durada de 5 parts de 8 minuts, de les quals la última s'entendrà com una activitat de trobada entre els equips, on jugaran barrejats i on s'haurà de fer jugar a tots els nens i nenes. L'hem anomenat "El cinquè temps" i servirà per acabar la trobada amb una activitat conjunta on els dos equips es barregen per formar dos equips totalment diferents. Els gols o punts aconseguits en aquest període no comptabilitzen en el resultat final. La resta de períodes tindrà el format actual, tres parts sense canvis durant el període i la última amb canvis.

El resultat final del partit serà la suma dels punts obtinguts del resultat de cada part (exceptuant el cinquè temps), és a dir, per una part guanyada s'obtindrà 1 punt i un 0 per empat o derrota. D'aquesta manera el màxim resultat que es pot donar en un partit és de 4 a 0.

A les actes dels partits s'anotaran els gols i punts de l'equip i mai els individuals, és a dir, l'acta serà un document que certificarà únicament l'assistència dels jugadors i entrenador i l'anotació global de cada equip.

- Introduint nous protocols als partits: A l'inici del partit, els jugadors que estan a la pista hauran de donar la mà a l'equip contrari abans de posar la pilota en joc, incloent els porters. Quan el partit finalitza, al senyal de l'àrbitre, els entrenadors hauran de portar a tots els seus jugadors al centre del camp per saludar als components de l'altre equip. L'àrbitre i els entrenadors guiaran aquest protocol.

- Consolidant el model als entrenaments: És molt important que en cada entrenament se segueixin les mateixes pautes que als partits. Si tothom entrena dins aquest model, és més fàcil que el nen i nena interioritzi els protocols i les rutines, i acabin sent conductes automàtiques. Insistirem molt als entrenadors que les activitats dels entrenaments vagin en la línia dels objectius de l'esport escolar.
- Començant per la base: És important que des de les primeres edats coneguin aquest sistema, per això es posarà especial atenció en els més petits. La intenció és que en uns anys, els futurs entrenadors (ex alumnes) hagin viscut aquest model i sigui més fàcil per a ells poder transmetre-ho.

Als esports individuals

- Mantenim l'oferta d'actes individuals modificant el sistema de participació.
- Model més coeducatiu: No separar les categories per sexe. En el seu lloc, es faran grups per edat on nens i nenes estiguin barrejats. El número de grups el condicionarà la quantitat total de participants d'aquella edat i no el sexe.
- Eliminem totes les classificacions finals i els sistemes de joc d'eliminació. Els actes esportius buscaran que el nen o nena estigui el major temps possible actuant independentment de si guanya o perd. Buscarem sistemes de joc de tots contra tots sense tenir en compte el resultat.
- En esports on la participació vagi lligada a una marca (cros, pista, natació...) es registrarà la marca realitzada però no es classificarà, de manera que el participant sabrà la marca que ha fet però no en quin lloc general ha quedat.
- És important que el nen i nena hagi practicat abans aquest esport a la seva escola.

Jornades als centres escolars

- Volem oferir a les escoles jornades esportives dins l'horari lectiu que serveixin com a trobades intercentres que treballin la part esportiva però per sobre de tot la part social. Es tractaria de 3 jornades lúdiques, sense competició, dedicades a tres modalitats esportives diferents. Al primer trimestre el dedicariem a esports de raqueta i comptaríem amb la col·laboració de clubs esportius locals, i les altres dues propostes són les jornades que actualment funcionen, la trobada atlètica i la trobada esportiva.

- Es podrien acollir qualsevol centre escolar que estigui interessat i buscaríem la participació del major número d'ells perquè fos més enriquidor.

Conclusions

Des del Patronat Municipal d'Esports estem treballant per un esport escolar de qualitat, un esport escolar que no només depengui de nosaltres, sinó que les escoles, les ampas i les famílies tinguin un paper actiu i sumin en aquest projecte.

Nosaltres posem a l'abast de tots els escolars de Ripollet una oferta esportiva anual formada per lligues i entrenaments regulars i actes puntuals de promoció esportiva.

Volem que les escoles ens ajudin a difondre tota la informació perquè a arribi a tothom i engresquin als nens i nenes a participar.

Volem que els pares acompanyin als nens i nenes, i que participin activament en aquestes jornades, bé com a entrenadors, bé com a ajudants, però que el nen i nena se senti recolzat i tingui més referents durant les jornades.

Volem una gran comunitat esportiva escolar amb uns objectius definits i un full de ruta comú, on tots hi participin i tots posin el seu granet de sorra per aconseguir que l'esport que es fa a l'escola sigui veritablement educatiu i potenciï els valors socials per sobre dels resultats finals.

Volem un model local de qualitat i poder exportar-lo a altres poblacions veïnes per seguir construint entre tots un esport escolar de qualitat.

El Patronat Municipal d'Esport de Ripollet posa en marxa aquest nou model esperant comptar amb el recolzament i la col·laboració de les escoles, mestres d'educació física, ampas i pares.

